

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Developing an Implementation Guideline to International Standard School for Schools under Secondary Educational Service Area Office 25

วรารุณี พลตรี¹, ประสิทธิ์ ชุติชูเดช²
Worawut Poltree¹, Prasit Chutichudet²

บทคัดย่อ

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 2) การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายการบริหารระบบคุณภาพ และผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 68 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ระยะที่ 2 ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐาน สากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ตรวจสอบความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25พบว่าสภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพปัญหามีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ใน

¹ นิสิตระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Faculty of Technology, Mahasarakham University

ระดับน้อย และมีระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ด้านการนำองค์กร และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร นอกนั้นอยู่ในระดับปฏิบัติต่ำ

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า 1) ด้านการนำองค์กร มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการของโรงเรียนของผู้ในระดับสูงรวมทั้งระบบบริหารมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมกฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการมีใจ การพัฒนา และการจัดบุคลากร 6) ด้านการจัดการกระบวนการ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน และการออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ 7) ด้านผลลัพธ์ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ

โดยสรุป ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สถานศึกษา หน่วยงานองค์กรภาครัฐและเอกชนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: โรงเรียนมาตรฐานสากล แนวทางการพัฒนา

Abstract

The objectives of developing an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 were ; 1) to study present and problem an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 and 2) to develop an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25. There were 68 samples ; administrators, deputy administrators, head of quality management systems, and academic teachers by purposive sampling. The tools used to collect the data were the five level scale questionnaire and structured interviews. Data were analyzed using mean, standard deviation, and descriptive analysis. The researcher set the research by 2 phase. The first phase educated present and problem an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25. The research was assessed feasibility of developing an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 by 5 experts.

The research results were:

1. The present and problem an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 found that the overall present were at the high level and each one was at the high level. The overall problem were at the low and each one was at the moderate 2 aspects ; The leadership and the focus on personnel. Then it was at the low level.

2. Developing an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 found that 1) the leadership had set with the vision, values, performance of the school's senior leadership, including good governance of the school, implementation of the ethics law, and responsibility for the community, 2) strategic planning had managed the preparation of the strategic objectives and the action plan of the school, 3) the focus on learners and stakeholders had managed to build strong ties with students and stakeholders, 4) measurement, analysis and knowledge management had managed to collect, analyze, manage, improve information, knowledge assets, and Information technology management 5) the focus on personnel had managed about the bunch, the development, and personnel management, 6) process management had managed to define core competencies and systems, design management and improve critical processes, and 7) the results had managed available to management on how to assess the performance of schools and improvements in important aspects.

In summary, the results of research on developing an implementation guideline to international standard school for schools under secondary educational service area office 25 ; educational institutions, government organizations and the private sector can bring research results to be used effectively.

Keywords: International standard school, developing an implementation guideline

บทนำ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางการศึกษาซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ ประการแรก ด้านโอกาสและการเข้ารับการศึกษา จากรายงานประจำปี Human Development Report 2000 ของ UNDP พบว่า คนไทยมีโอกาสดำเนินการทางการศึกษาเพียงร้อยละ 61 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น

เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ประการที่สอง ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านวิชาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จากการศึกษาของอาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทำการทดสอบความสามารถ และการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12,388 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11,467 คนจาก 199 โรงเรียน ผลการ

วัดคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านวิชาการ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ ยกเว้นวิชา สังคมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ ส่วนผลการวัดความถนัดทางการศึกษา (SAT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษา ความสามารถทางการคิดคำนวณ ความสามารถเชิงคิดวิเคราะห์ และความสามารถรวม 3 ด้านต่ำกว่าเกณฑ์เช่นกัน จะเห็นได้ว่าคุณภาพการศึกษาของไทยยังไม่ดีเท่าที่ควร ประการสุดท้าย ด้านความเสมอภาคในสิทธิทางการศึกษายังมีเด็กกลุ่มหนึ่งที่ด้อยโอกาสบกพร่องทางสติปัญญา ได้เข้ารับการศึกษาร้อยละ 15.70 ซึ่งต่างกับเด็กปกติที่มีโอกาสเข้ารับการศึกษามากกว่าถึงร้อยละ 90

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหลายฝ่ายให้ความสำคัญและเชื่อมั่นว่าการศึกษจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจสังคมหรือการเมือง จึงทำให้หลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนต่างหันมาร่วมมือกันแก้ปัญหาทางการศึกษาจนทำให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ปิตุชา ย ตันพิติการ, 2547: 158-169)

โรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นองค์การทางการศึกษาหรือหน่วยงานหนึ่งของสังคมที่มีบทบาทที่สำคัญในการผลิตบุคลากรซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ความสามารถ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ การบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนนั้นสิ่งสำคัญมากคือ ต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่ดี เป้าหมายสำคัญคือ การที่จะทำให้การ

ศึกษามีคุณภาพมาตรฐานมีประสิทธิผลและประสิทธิผลที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นเท่าเทียมหรือใกล้เคียงนานาชาติประเทศ ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งระบบคุณภาพของโรงเรียน จึงเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้พร้อมรับมือกับภาวะการณ์ต่างๆ มีนักเรียนที่มีคุณภาพสามารถเป็นโรงเรียนต้นแบบในการบูรณาการพัฒนาศึกษา มีระบบการเรียนการสอนที่ดีมีอุปกรณ์ครบครัน มีห้องสมุด มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีบุคลากรครูที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูเปิดใจกว้างรับฟังปัญหาต่างๆ เพื่อให้เด็กมีความอบอุ่นมีกระบวนการคิดด้วยตนเองกล้าถามกล้าพูดกล้าแสดงออก มีมารยาทที่ดีงามมีศีลธรรมอันดีมีคุณธรรมเพื่อพร้อมนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปดังนั้นบุคลากรครูที่ดีจะต้องเอาใจใส่ สอดส่องดูแลทุกซอกซอก ช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความเต็มใจเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมสิ่งที่ดีต่างๆ ให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องกล่อมเกลานักเรียนเป็นคนดีพร้อมก้าวสู่การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (ดิเรกวรรณเศียร, 2551:105)

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ซึ่งเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนนำร่องจำนวน 500 โรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2553 ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพ

ตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ ความเรียงขั้นสูง โลกศึกษา และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยได้มีการกำกับติดตามผลของการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการในปีการศึกษา 2553-2554 จากผลการติดตามได้พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ ความซ้ำซ้อนของสาระเพิ่มเติมกับหลักสูตรนานาชาติของบางประเทศ และการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่ง ในส่วนของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมขาดความสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และจากเสียงสะท้อนของสังคมทั่วไปบ่งชี้ให้เห็นว่า ทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ ทักษะด้านเทคโนโลยีและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหวังไว้นักเรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ ปีพ.ศ.2553-2555 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก เป็นเลิศวิชาการ สื่อสาร 2 ภาษาล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ การเขียนความเรียงขั้นสูง กิจกรรมโครงการ

เพื่อสาธารณประโยชน์และโลกศึกษา และ 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ซึ่งในจำนวน 500โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 381 โรงเรียนโรงเรียนประถมศึกษา 119 โรงเรียน ทั้งนี้การดำเนินการพัฒนาและยกระดับโรงเรียนมาตรฐานสากลจะมุ่งพัฒนา 5 ด้าน คือ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยนำจุดเด่นจากหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรEnglish Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) หรือ International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทางนำมาปรับหลักสูตรให้เข้มข้นเทียบเคียงกับ 2) พัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โดยใช้ภาษาอังกฤษภายในปี 2555 3) พัฒนาครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ 2 และครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์เพื่อใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน4) พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 5) พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (ขวัญชีวา วรณพินทุ, 2540: 95)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อนการพัฒนายกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนดี มีมาตรฐานสากล โดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายชินภัทร ภูมิรัตน) ได้มอบนโยบายแก่โรงเรียนในโครงการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพร้อมกันทั่วประเทศผ่านการประชุมทางไกล พร้อมกับสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและคณะทำงาน ได้จัดแนวทางดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ

ทิศทางและแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้นให้รีบทราบไปแล้วนั้น เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมผู้เกี่ยวข้องได้หาแนวทางต่างๆ และจัดทำเอกสารคู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลขึ้น จำนวน 5 รายการประกอบด้วย การขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การบริหารจัดการระบบคุณภาพ การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน และการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติซึ่งเป็นความมุ่งหวังของคนไทยทั่วประเทศ จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาอย่างรวดเร็ว ทั้งระบบด้วยการปฏิรูปการศึกษาเพราะการปฏิรูปหลังจากดำเนินการโรงเรียนมาตรฐานสากลมาได้ระยะหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาบททวนจุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล และพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติสำหรับให้สถานศึกษาใช้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเริ่มต้นใช้ในปีการศึกษา 2555 ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัจจุบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพในด้านการศึกษามาโดยตลอด จะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และหน่วยงานระดับกรมก็มีแผนพัฒนา

คุณภาพการศึกษารองรับเพื่อพัฒนาผู้เรียน และกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพแต่ยังได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่ายังไม่มีความรู้และไม่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของสังคม ในปี พ.ศ. 2541 ได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของไทยพบว่าร้อยละ 60.56 ไม่พอใจต่อการจัดการศึกษาในประเทศไทย โดยให้เหตุผลว่าการจัดการศึกษาไม่ดี ไม่มีการควบคุมระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาการกระจายการศึกษาไม่ทั่วถึงมาตรฐานสถานศึกษาแตกต่างกันมาก (วิทยากร เชียงกูล, 2542: 175) สะท้อนให้เห็นว่ารัฐจัดการศึกษาไม่เป็นที่พอใจของประชาชนไม่ได้มุ่งเน้นการศึกษาให้ได้มาตรฐานทั้งขาดการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้คุณภาพของนักเรียนไทยเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติในการแข่งขันบนเวทีโลกไม่เป็นที่น่าพอใจ ประกอบกับการเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารของโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ มีการเคลื่อนไหวทั้งด้านข้อมูลข่าวสารเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและการเมืองทำให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีการปฏิรูปปรับตัวตามไปด้วยเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคม

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้รับผิดชอบงานเครือข่ายร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนหนองเรือวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจพัฒนาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อจะได้นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายการบริหารระบบคุณภาพ และผู้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 17 โรงเรียน ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายการบริหารระบบคุณภาพ และผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 68 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 25 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า การเก็บรวบรวมข้อมูลทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และนำไปด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนใกล้เคียง พร้อมทั้งกำหนดการส่งคืนแบบสอบถามอย่างชัดเจนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัญหาในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อนำไปกำหนดประเด็นในการไปศึกษาโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนำข้อมูลที่ได้จาก การสังเคราะห์และแบบสอบถามในระยะที่ 1 นำมาร่างแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จากนั้นตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดยใช้แบบประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนแบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านการนำองค์กร

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการนำองค์กรพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพปัญหาที่มีระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ด้านการวางแผนกลยุทธ์

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการวางแผนกลยุทธ์พบว่าสภาพปัจจุบันระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนมีการวางแผนกลยุทธ์และกำหนดทิศทางโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมพันธกิจ และเป้าประสงค์ ของโรงเรียนชัดเจนตามเกณฑ์มาตรฐานสากล ส่วนสภาพปัญหาที่มีระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ

ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพ

ปัญหาในระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับปัญหาน้อยคือ ข้อ 1 โรงเรียนจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่บริการและไม่อยู่ในพื้นที่บริการ ข้อ 2 โรงเรียนสำรวจความต้องการของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชนเพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน และ ข้อ 3 โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามุ่งเห็นผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนและทิศทางของโรงเรียน และมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 4 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนด และข้อ 5 โรงเรียนจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบรอบด้าน และข้อ 6 โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้สร้างสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลนักเรียนจากที่บ้านโรงเรียนและชุมชนเชื่อมประสานกัน

ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ พบว่าสภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัญหาน้อยทุกข้อ

ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรพบว่าสภาพ

ปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนสภาพปัญหาโดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัญหาปานกลางทุกข้อ

ด้านการจัดการกระบวนการ

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการจัดการกระบวนการพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพปัญหาโดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 4 การจัดเครือข่ายพัฒนากับโรงเรียนสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างมีคุณภาพ ข้อ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ข้อ 3 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และข้อ 5 การจัดกระบวนการแนะแนวของโรงเรียน

ด้านผลลัพธ์

สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านผลลัพธ์พบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 5 การดำเนินงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติในน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับปฏิบัติในน้อยทุกข้อ

สรุป สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยรวมและรายด้านพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพปัญหา มีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการนำองค์กร และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร นอกนั้นอยู่ในระดับปฏิบัติในน้อย

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ทั้ง 7 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านองค์กร

แนวทางการดำเนินการ

ผู้บริหารได้กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนทั้งสภาพจริงในปัจจุบันและสภาพการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กำหนดค่านิยมของโรงเรียนในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจโดยมีส่วนร่วมของบุคลากร สร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริม กำกับ และส่งผลให้มีการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม มีระบบให้บุคลากรใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ภายใต้การกระจายอำนาจและการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้เป็นอย่างดีแห่งการเรียนรู้ จัดระบบสื่อสารเพื่อให้ทราบและเกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ ค่านิยมและผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนแบบสองทิศทางอย่างหลากหลายรูปแบบ สร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงผลการดำเนินการ การบรรลุพันธกิจ และวัตถุประสงค์

เชิงกลยุทธ์ รวมทั้งส่งเสริมและกำกับให้บุคลากร ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และมีจริยธรรมทบทวนผลการดำเนินการของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยนำผลการประเมิน การดำเนินงานมาเทียบกับเป้าหมายของตัวชี้วัด ในแผนกลยุทธ์ กำหนดผลการดำเนินการให้บรรลุ วิสัยทัศน์เป้าประสงค์ของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นการ สร้างคุณค่ากับนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำใน ด้านการเงิน ความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการตัดสินใจที่เกิดจากการบริหารจัดการ มีนโยบายในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ ภายในและภายนอกที่เป็นอิสระ นอกจากนี้ ผู้บริหารกำหนดมาตรการ กระบวนการ ตัวชี้วัด และเป้าประสงค์ในการจัดการความเสี่ยงที่คาดการณ์หรือที่เกิดขึ้นแล้วในการดำเนินการและการ ให้บริการของโรงเรียนและกำกับดูแลให้บุคลากร ทำงานให้ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หลัก จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารและ บุคลากรดำเนินการสนับสนุนและสร้างความเข้ม แข็งแก่ชุมชนที่สำคัญ

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

แนวทางดำเนินการ

มีการวิเคราะห์ปัจจัยและสภาวะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสม กำหนด ทิศทางของโรงเรียนมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่โรงเรียน ต้องการที่จะบรรลุ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์กำหนดกลยุทธ์ในระดับต่างๆ ที่ จะทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธ กิจที่กำหนดไว้ สื่อสารและถ่ายทอดทิศทางของ โรงเรียนให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง อย่างทั่วถึงกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดย พิจารณาส่งที่โรงเรียนคาดหวังตอบสนองความ

ท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ต่อโอกาส ในการสร้างนวัตกรรม รวมถึงความต้องการของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ กำหนดตัวชี้วัดผล การดำเนินงานที่จะสะท้อนได้ว่าโรงเรียนสามารถ ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ กำหนดกรอบ ระยะเวลาของโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ กำหนดแผน งาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อให้ สามารถบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ตามแผน กลยุทธ์ โดยการพิจารณาและวิเคราะห์โครงการ ต่างๆ พิจารณาทั้งในด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ความ เสี่ยง ความเกี่ยวเนื่องกับโครงการอื่นๆ รวมทั้งงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาของแต่ละ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมใช้การบริหารความ เสี่ยงเข้ามาร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อตอบ สอนต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่มีผลมาจาก นักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการและส่วน แบ่งนักเรียนในพื้นที่บริการ พัฒนาระบบการ ทำงานของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยง กลยุทธ์ รวมทั้งทำให้กระบวนการทำงานมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พัฒนาสมรรถนะ ทักษะ ความสามารถ ทักษะของบุคลากรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกล ยุทธ์ วิเคราะห์องค์ความรู้ที่ต้องการในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และทำให้ บุคลากรได้เข้าถึงความรู้ที่พร้อมทั้งแสวงหา ความรู้ที่ยังไม่มีมาเผยแพร่แก่บุคลากร มีการ สื่อสารและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ ทั่วทั้งโรงเรียน

จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนา ซิตความสามารถและความต้องการอัตรากำลัง ของโรงเรียน จัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและ ด้านอื่นๆ ให้เหมาะสมเพียงพอและพร้อมใช้เพื่อ

ให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่ใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันทั้งโรงเรียนและครอบคลุมทุกกลุ่มของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การคาดการณ์ผลการดำเนินการจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ ในการจะทำให้เห็นว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สูงหรือต่ำเกินไปหรือไม่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรและควรมีช่วงระยะเวลาของการคาดการณ์ผลการดำเนินการ วางแผนดำเนินการพัฒนาเพื่อลดความแตกต่างระหว่างผลดำเนินการในปัจจุบันกับที่คาดการณ์ไว้ของโรงเรียนและกับโรงเรียนคู่เทียบเคียง

3. ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน

แนวทางดำเนินการ

โรงเรียนสำรวจ ตรวจสอบพันธกิจของโรงเรียนเพื่อนำมากำหนดกลุ่มนักเรียน โดยการจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียนในปัจจุบันและในอนาคต รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเพิ่มเติมและทบทวนปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน จำแนกกลุ่มนักเรียน โดยพิจารณาจากความท้าทายเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรม โครงสร้างประชากร สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยคำนึงถึงบริบทความพร้อมของโรงเรียน กำหนดกลยุทธ์ วิธีการรับฟังและเรียนรู้ความต้องการคาดหวังของนักเรียน ทั้งในอดีตปัจจุบันของโรงเรียนคู่เทียบเคียง วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาประเด็นความต้องการและนำข้อมูลไปปรับกระบวนการทำงาน และการให้บริการให้สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาของสังคมโลกกำหนดและจำแนกข้อมูลเชิงความต้องการ เชิงพฤติกรรม เชิงจิตวิทยา จากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อเรียนรู้ความต้องการใหม่ๆ ของนักเรียน จัดระบบบริการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

การให้บริการ การรับฟัง การรับข้อร้องเรียนโดยเปิดช่องทางเลือกหลายช่องทางที่สะดวกรวดเร็ว สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานและนำไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานโดยประกาศให้นักเรียนได้ทราบกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนให้สอดคล้องกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน บริการแต่ละประเภท รวมถึงกลุ่มผู้รับบริการ ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนของผู้รับบริการ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริการในแต่ละประเภท รวมทั้งการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการในอนาคต นำข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจไปปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดการบริการ อันเป็นการสร้างความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน และนำไปเปรียบเทียบกับโรงเรียนคู่เทียบเคียงนำสารสนเทศที่ได้มาจำแนกกลุ่มผู้รับบริการตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ หลักประชากรศาสตร์ หลักจิตวิทยาตามพฤติกรรม ศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านการรับนักเรียนของโรงเรียนเทียบเคียง

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

แนวทางดำเนินการ

โรงเรียนคัดเลือกรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จะนำไปติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น ข้อมูลผลการดำเนินการจากแผนงาน/โครงการ และผลการใช้งบประมาณ ข้อมูลด้านความต้องการ ความพึงพอใจ การร้องเรียนจากผู้รับบริการ ข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคล เช่น ความพึงพอใจของบุคลากร ข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก นำผลการวิเคราะห์มาทบทวนเพื่อหาจุดบกพร่องการปฏิบัติงานแล้ววิเคราะห์ ค้นหาปัจจัยที่จะนำ

ไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของการบริหารและการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น ทบทวนวิธีการ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ทันต่อระบบการวัดผลการดำเนินการให้ทันต่อความต้องการและทิศทางของโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้วิเคราะห์และทบทวนการดำเนินการ โดยดูขีดความสามารถขององค์กรเปรียบเทียบกับโรงเรียนคู่แข่งที่มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน และมีผลการดำเนินงานที่สูงกว่า จัดลำดับความสำคัญสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและอย่างก้าวกระโดด โดยข้อมูลที่น่าสนใจเปรียบเทียบกับนั้นอาจพิจารณาได้ทั้งที่เป็นผลการดำเนินงานโดยรวมและผลการดำเนินงานที่เป็นรายกระบวนการ สื่อสารผลการวิเคราะห์และทบทวนให้บุคลากรทุกระดับในโรงเรียนรับรู้ เข้าใจในผลการวิเคราะห์ และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนรวบรวมข้อมูลจากทุกแหล่งไว้ในที่เดียวกัน และต้องมีการสำรองข้อมูลไว้ด้วย ดำเนินการประมวลผลแบบ Real Time เพื่อให้ได้ข้อมูลมีความทันสมัยมากที่สุด ติดตั้งระบบป้องกันข้อมูลสูญหาย และข้อมูลถูกทำลาย เพื่อให้สามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลาที่ต้องการ ให้มีการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลได้ และรูปแบบของข้อมูลตามความต้องการใช้ข้อมูล โดยออกแบบระบบการเข้าใช้และเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในระดับต่าง ๆ ประเมินปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึง Hardware และ Software เพื่อให้ระบบสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความต้องการและทิศทางของโรงเรียนตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง เชื่อถือได้ และนำไปใช้งานได้ง่าย รวมทั้งมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล สร้างระบบดูแลรักษา

อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และเครือข่ายเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ให้สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวอยู่เสมอ จัดหาอุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล เป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์และสามารถประยุกต์เข้ากับโปรแกรมอื่นได้สะดวก

5. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

แนวทางดำเนินการ

กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเสมอภาค ความโปร่งใส และเป็นธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกกลุ่มทุกระดับ นำผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรมากำหนดเป็นนโยบายสวัสดิการ การให้บริการ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร จัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติที่ชัดเจน คำนึงถึงผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก และจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งต้องถ่ายทอดตัวชี้วัดนี้สู่ระดับบุคคล มีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดมาตรฐานและความเป็นธรรมโดยเปิดเผย หลักเกณฑ์การประเมินและผลการประเมินให้บุคลากรรับทราบ นำผลการประเมินไปใช้ประกอบการให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคลากรในการพัฒนาสมรรถนะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้รางวัลจูงใจ และการบริหารบุคคลอื่น ๆ ให้มีการจัดระบบยกย่องชมเชย การให้รางวัลโดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี โดยยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสื่อสารหลักเกณฑ์การยกย่องชมเชย จูงใจให้บุคลากรได้รับทราบทั่วทั้งโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่ได้รับยกย่องชมเชยในระดับโรงเรียนให้ได้รับโอกาสนำเสนอและเผยแพร่ผลงานในระดับ

ที่สูงขึ้นดำเนินการจัดระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรตามแผนเพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะตรงตามคุณลักษณะและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยครอบคลุมประเด็น สมรรถนะหลัก ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ การปรับปรุงผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงจริยธรรมในวิชาชีพ กำหนดมาตรการประเมินและจัดการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรเตรียมบุคลากรสำหรับตำแหน่งสำคัญต่อภารกิจหลัก โดยวิเคราะห์โรงเรียนและวิเคราะห์ห้องเรียน เพื่อหาตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อภารกิจหลักของโรงเรียน กำหนดงานและสมรรถนะแต่ละตำแหน่งงาน กำหนดแผนการเตรียมบุคลากรในตำแหน่งบริการและตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อภารกิจหลักของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องจัดโครงสร้างของบุคลากรของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และคำนึงถึงการตอบสนองความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลง จัดทำแผนการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของความสามารถ สมรรถนะของบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ดำเนินการตามแผนและประเมินผลความสำเร็จของแผนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการจัดกระบวนการ

แนวทางดำเนินการ

ออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ กระบวนการต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกันโดยใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลัก จัดระบบเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินโดย

คำนึงถึงการป้องกัน การจัดการ การแก้ไข และการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องภายใต้มาตรการที่เหมาะสมและรัดกุมออกแบบและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการการทำงานที่ตอบสนองต่อข้อกำหนดหลัก โดยคำนึงถึงเทคโนโลยี สารสนเทศ องค์กรความรู้และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ออกแบบกระบวนการทำงานให้ครอบคลุมประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา นำกระบวนการทำงานไปปฏิบัติงานประจำวันให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการออกแบบ โดยใช้ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติ นักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการและตัวชี้วัดภายในกระบวนการเพื่อการควบคุมการแก้ไขปัญหาในข้อผิดพลาดของกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานในส่วนของกิจกรรม กระบวนการ และระบบงาน จัดระบบการควบคุมและตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา

7. ด้านผลลัพธ์

แนวทางดำเนินการ

แสดงผลลัพธ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลการเรียนรู้ผลการทดสอบระหว่างชาติ ผลการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ ผลการแข่งขันกับนานาชาติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามมาตรฐานสากล ได้แก่ เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก จำแนกตามความแตกต่างของกลุ่มผู้เรียนด้านความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

และผู้รับบริการอื่นๆ เช่นด้านหลักสูตร การจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนความรักความศรัทธา ค่านิยม ความภูมิใจในโรงเรียน เป็นต้น แสดงผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และส่วนแบ่งนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ เช่น การวัดต้นทุนต่อหน่วย ความคุ้มค่าของเงิน การลดหรือประหยัดค่าใช้จ่าย เงินทุนสำรองและกองทุน ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโครงการ ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนอัตราการเพิ่มของจำนวนนักเรียน เป็นต้น

แสดงผลลัพธ์เรื่องการผูกพันกับโรงเรียน สภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยจำแนกตามความแตกต่างของกลุ่มบุคลากร เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตรที่ได้เรียนรู้ การฝึกอบรม การสร้างแรงจูงใจ การบริหารสวัสดิการ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานด้านประสิทธิภาพและนวัตกรรมของกระบวนการ โดยจำแนกตามความแตกต่างของกลุ่มนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีและสารสนเทศ การเงินและพัสดุกิจกรรมพัฒนานักเรียน ภาควิชาเครือข่าย เป็นต้นด้านธรรมาภิบาลและภาวะผู้นำของฝ่ายบริหารของโรงเรียน เช่น การบรรลุกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ การประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม ความรับผิดชอบทางการเงินทั้งภายในและภายนอก การสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่าสภาพปัจจุบันมีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพปัญหามีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และมีระดับปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ด้านการนำองค์กร และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร นอกนั้นอยู่ในระดับปฏิบัติดีน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของภาณุภัทร จรัสสูพิพัฒน์ (2554: 80-83) ที่ได้วิจัยสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

พบว่า 1) การนำองค์กร มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการของโรงเรียนของผู้มีระดับสูงรวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้มีระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กรและการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ การจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการดำเนินงาน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน 5) การมุ่งเน้นบุคลากร ให้มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการมัดใจ การพัฒนา และการจัดบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียนรวมถึงการประเมินขีดความสามารถ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อม การปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี 6) การจัดการกระบวนการ ให้มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน และการออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบผลสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน 7) ผลลัพธ์ ให้มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และการปรับปรุงในด้านที่สำคัญได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านงบประมาณและการเงิน ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ ด้านการนำองค์กร ตรวจสอบระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ แนวโน้ม ผลิตภาพ ประสิทธิภาพ ในรอบเวลา ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศ ตัวชี้วัดความก้าวหน้าเพื่อประเมินปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

ผลจากการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของอิรักซ์ คงทวิ (2556: 64-66) ที่ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานบริหารระบบ

คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ ในปีการศึกษา 2558 มีดังนี้ หมวดที่ 1 การนำองค์กร (Leadership) ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แนะและดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์และให้บรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) ควรจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) ผู้บริหารโรงเรียนต้องมุ่งเน้นไปที่นักเรียนเป็นหลักเพื่อจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน หมวดที่ 4 การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) ควรจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นและสำคัญของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ หมวดที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) ผู้บริหารโรงเรียนควรมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรการสร้างเสริมแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจในการทำงานเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ หมวดที่ 6 การจัดการกระบวนการ (Process Management) ควรกำหนดสมรรถนะหลัก ระบบงาน การออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำไปสร้างคุณค่าให้ผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ และหมวดที่ 7 ผลลัพธ์ (Performance Results) ควรสรุปผลการดำเนินการตั้งแต่หมวดที่ 1-6 โดยจัดทำข้อมูล

สารสนเทศที่แสดงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาทั้งหมด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันวิเคราะห์ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิพร รินทะ (2554: 106-107) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล:กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการนำองค์กร โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเพื่อชี้แนะการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสมผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนและได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จสอดคล้องสอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติปฏิบัติไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน และเป็นที่พอใจของสังคมชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และได้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรโรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนาและการจัดการบุคลากร เพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 6) ด้านการจัดการกระบวนการโรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่ายพร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน 7) ด้านผลลัพธ์ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและเป็นระบบ มีความสะดวก รวดเร็ว ในการเรียกใช้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: อัดสำเนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). แนวทางการสร้างจิตสาธารณะในสังคมไทย. *รัฐสภาสาร*, 61(1): 77-78
- ชายโพธิธิตา. (2543). *การศึกษาจิตสำนึกของคนไทยต่อสาธารณสมบัติ: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ควรนำผลจากการวิจัยไปเป็นรูปแบบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานสากลได้เป็นอย่างดี

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลกระทบต่อเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสู่ความเป็นมาตรฐานสากล

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ

- พูลสวัสดิ์ วรรณลา. (2553). *แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ภักนุช หมากผิน. (2556). *การวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ลัดดาวัลย์เกษมเนตร. (2546). *ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะผ่านนิทาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิรักษ์ ชาญศรี. (2556). *การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2557). *รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพศึกษา*. เลย: อดิสาเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อนุชาติ พวงลำลือ และวีรบูรณ์ วีสารทสกุล. (2540). *ประชาสังคม: คำ ความคิดและความหมาย*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
- Pardun-Johansen, C. Kirsten.(2004). Social issue drama and its impact on the social consciousness of preadolescent school children. *Dissertations Abstract International*, 65(4): 1184-A ; October.
- Shinichi, Shigetomi. (2007). Publicans and taken-for-granted knowledge: A case study of communal land formation in rural Thailand. *Dissertation Abstracts International*, 42(05): 3217-A ; August.